Tariffnemnda

Dato	Vår referanse	Saksbehandler
22.10.2026	2026/26	Nina H. Hermansen

SAK 5/2026 I TARIFFNEMNDA

Sakens tema
Fortsatt delvis allmenngjøring av tariffavtale for fiskeindustribedrifter

Tariffparter
Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) og Sjømat Norge
Landsorganisasjonen i Norge (LO) og Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund (NNN)

Lovgrunnlag
Lov 4. juni 1993 nr. 58 om allmenngjøring av tariffavtaler mv. § 5

Tariffnemndas sammensetning:
Dommer Terese Smith Ulseth, leder
Professor Steinar Holden, nøytralt medlem
Professor Giuditta Cordero-Moss, nøytralt medlem
Advokat Eirik Hognestad, NHO
Advokat Andreas van den Heuvel, LO

Saksgang

Tariffnemnda mottok begjæring fra Landsorganisasjonen i Norge (LO) om fortsatt allmenngjøring, subsidiært en ny allmenngjøring, av tariffavtale for fiskeindustribedrifter 14.08.2026.

Tariffnemnda sendte utkast til ny forskrift om delvis allmenngjøring av tariffavtale for fiskeindustribedrifter på høring 04.09.2026 med høringsfrist 25.09.2026. Det er mottatt høringsinnspill fra:

- LO
- Sjømat Norge
- Justis- og beredskapsdepartementet
- Utenriksdepartementet
- Direktoratet for arbeidstilsynet

Tariffnemnda har innhentet statistikker fra SSB over lønnsnivået i de aktuelle bransjene. Nemnda hadde møte 02.09.2026, hvor SSB presenterte statistikker før nemnda tok stilling til begjæringen. Nemnda behandlet saken i møte 12.10.2026.

Dokumentene i saken ligger her:
Fiskeindustribedrifter - Tariffnemnda

Dokumentene er tilgjengelige på nettsiden frem til nye forskrifter sendes på høring etter neste hovedoppgjør.

Tariffnemndas vurderinger

Tariffnemnda fastsetter en ny forskrift om delvis allmenngjøring av tariffavtale for fiskeindustribedrifter 2026–2028. Forskriften trer i kraft 06.11.2026.

Bakgrunn

Tariffnemnda mottok 14.08.2026 begjæring fra Landsorganisasjonen i Norge (LO) om fortsatt allmenngjøring av tariffavtale for fiskeindustribedrifter. Overenskomsten for fiskeindustribedrifter 2024–2026 ble avløst av ny avtale etter uravstemning 03.07.2026.

Etter allmenngjøringsloven § 7 opphører forskrifter å gjelde dersom partene i tariffavtalen ikke har krevd nytt vedtak innen én måned etter at tariffavtalen er avløst av en ny avtale. Fristen for å fremsette krav om nytt vedtak var 03.08.2026. Tariffnemnda mottok LOs krav etter fristen, den 14.08.2026.

Forskrift 21. oktober 2024 nr. 2542 om delvis allmenngjøring av tariffavtale for fiskeindustribedrifter hadde dermed opphørt å gjelde da begjæringen ble mottatt, jf. allmenngjøringsloven § 7 andre punktum. LO krevde subsidiært i begjæringen at tariffavtalen ble allmenngjort på nytt.

Tariffnemnda må på denne bakgrunn ta stilling til om vilkårene for allmenngjøring er oppfylt.

Er vilkårene for allmenngjøring oppfylt?

Etter en helhetlig vurdering av den dokumentasjonen som er lagt frem, mener Tariffnemnda at vilkårene for allmenngjøring er til stede. Allmenngjøring er et forholdsmessig tiltak for å bidra til at utenlandske arbeidstakere får lønns- og arbeidsvilkår som er likeverdige med det som norske arbeidstakere har, og for å motvirke det lønnspresset som følger av at det er mange utenlandske arbeidstakere i bransjen.

Tariffnemnda har lagt vekt på lønnsstatistikken fra SSB. Flere utenlandske enn norske arbeidstakere har lønn på eller rundt det tidligere allmenngjorte lønnsnivået. Dette indikerer at forskriften hadde reell betydning, og at det er sannsynlig at lønningene vil falle uten allmenngjøring av minstelønn i bransjen. Nemnda viser videre til at Arbeidstilsynet i perioden 2024-2026 avdekket avvik på allmenngjøringsregelverket som tidligere gjaldt, i 24 prosent av 17 tilsyn. Nemnda vektlegger at det er en høy andel brudd selv om antallet tilsyn er begrenset.

Allmenngjøring på Svalbard
Allmenngjøringsloven trådte i kraft for Longyearbyen og Ny-Ålesund på Svalbard fra og med 1. juli 2025. LO har begjært at forskrift om delvis allmenngjøring av tariffavtale for fiskeindustribedrifter skal gjelde for Svalbard.

Bakgrunn og utgangspunkt
Allmenngjøringsloven ble utvidet til å gjelde for Svalbard ved lov av 28. mars 2025 nr. 4. Lovendringen trådte i kraft for Longyearbyen og Ny-Ålesund 1. juli 2025, jf. kgl. res. 28. mars 2025 nr. 545. For øvrige deler av Svalbard er lovendringen foreløpig ikke trådt i kraft.

Forarbeidene til lovendringen viser til at arbeidslivet på Svalbard tidligere hadde en annen karakter enn i dag. Sysselsettingen innen blant annet reiseliv, kultur, forskning og byggevirksomhet har økt, samtidig som innslaget av utenlandsk arbeidskraft er blitt større. Arbeidslivet er også i større grad preget av ad hoc- og sesongbasert virksomhet. Flere av bransjene som er allmenngjort på fastlandet, har betydelig aktivitet på Svalbard, se Prop. 38 L (2024–2025) punkt 3.3. Departementet la derfor til grunn at næringslivet på Svalbard møter mange av de samme utfordringene som næringslivet på fastlandet, og at det derfor er behov for tiltak som kan sikre et seriøst og velfungerende arbeidsliv også på Svalbard.

Det ble videre vist til at et etablert utgangspunkt er at det rettslige rammeverket på Svalbard skal være mest mulig likt det som gjelder på fastlandet, med mindre tungtveiende grunner taler mot lik regulering, se Prop. 38 L (2024–2025) punkt 3.3.

Gjelder allmenngjøring i Longyearbyen og Ny-Ålesund på Svalbard?
Tariffnemnda har kommet til at forskriften skal gjelde i Longyearbyen og Ny-Ålesund på Svalbard.

Hensynet til at det rettslige rammeverket på Svalbard skal være mest mulig likt det som gjelder på fastlandet, tilsier at allmenngjøringsforskriften også skal gjelde for Longyearbyen og Ny-Ålesund. Et annet resultat må være begrunnet i særlige forhold ved lønns- og arbeidsvilkårene i disse områdene.

Statistikken fra Statistisk sentralbyrå som nemnda bygger sin konklusjon på, omfatter bransjen som helhet og skiller ikke mellom fastlandet og Svalbard. Etter nemndas vurdering er det ikke grunn til å anta at lønns- og arbeidsvilkårene i disse områdene skiller seg fra forholdene på fastlandet på en måte som innebærer at allmenngjøringens virkeområde skal begrenses geografisk.

Nemnda legger på denne bakgrunn til grunn at det ikke foreligger særlige forhold som tilsier at allmenngjøring ikke bør omfatte Longyearbyen og Ny-Ålesund. I fraværet av slike forhold finner nemnda at allmenngjøringen skal gis virkning i Longyearbyen og Ny-Ålesund.

Svalbardtraktaten
Forskriften må dessuten vurderes opp mot Svalbardtraktatens bestemmelser om likebehandling, se Prop. 38 L (2024–2025) punkt 3.3.

Utenriksdepartementet har vurdert forholdet til Svalbardtraktaten og kommet til at allmenngjøring av tariffavtale for fiskeindustribedrifter i Longyearbyen og Ny-Ålesund ikke vil være i strid med Norges forpliktelser etter traktaten. Nemnda legger på denne bakgrunn til grunn at Svalbardtraktaten ikke er til hinder for allmenngjøring.

Konklusjon
Tariffnemnda fastsetter på denne bakgrunn forskrift om delvis allmenngjøring av tariffavtale for fiskeindustribedrifter. Forskriften trer i kraft 06.11.2026.

****

Forskrift om delvis allmenngjøring av tariffavtale for fiskeindustribedrifter skal lyde:

§ 1. ***Grunnlaget for allmenngjøring***

Forskriften er fastsatt på grunnlag av Overenskomst for Fiskeindustribedrifter 2026–2028 mellom Næringslivets Hovedorganisasjon og Sjømat Norge på den ene side og Landsorganisasjonen i Norge og Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund på den annen side.

§ 2. ***Virkeområde***

Forskriften gjelder for fagarbeidere og produksjonsarbeidere med dertil hørende arbeidsoperasjoner, lagerarbeidere, transport, vakthold, rengjøring og kantine, håndverkere, reparatører, arbeidsledere, kontrollører, instruktører og kjølemaskinister/kuldemaskinister.

Med fagarbeider menes arbeidstaker med offentlig godkjent fag- eller svennebrev eller tilsvarende kompetanse som formelt kan likestilles med fag- eller svennebrev innenfor det fagfelt arbeidstaker utfører arbeid.

Forskriften gjelder ikke for lærlinger og personer på arbeidsmarkedstiltak.

Arbeidsgiver og den som i arbeidsgivers sted leder virksomhet som utfører arbeidsoppdrag som nevnt i første ledd skal sikre at bestemmelsene i forskriften gjennomføres.

Forskriften gjelder også i Longyearbyen og Ny-Ålesund på Svalbard.

§ 3. *Lønnsbestemmelser*

Arbeidstakere som utfører arbeid i henhold til § 2, skal minst ha en lønn per time på:

a. kr 252,09 for fagarbeidere

b. kr 236,09 for produksjonsarbeidere.

Arbeidstakere under 18 år som utfører arbeid i henhold til § 2, skal minst ha en lønn per time på 80 % av minstelønnssatsen i første ledd. Arbeidstakere over 17 år som har arbeidet 12 uker i bedriften skal lønnes i henhold til de lønnsgrupper deres arbeid hører inn under. Skoleungdom beholder opparbeidet lønnsansiennitet fra det ene året til det neste i samme bransje. Lønnsansiennitet opparbeidet som unge arbeidstakere gjelder også ved oppnåelse av voksen alder 18 år.

På arbeidsplasser med skiftarbeid skal det betales et tillegg til timesatsen i første ledd på:

a. *To-skiftsarbeid*

   20 % av minstelønnssatsen i § 3 første ledd.

b. *Tre-skiftsarbeid*

   25 % av minstelønnssatsen i § 3 første ledd.

Ytelser som betales som refusjon av utgifter som faktisk er påløpt på grunn av utsendingen, for eksempel reiseutgifter, kost og losji, skal ikke regnes som lønn etter forskriften.

§ 4. *Unntak*

Forskriften kommer ikke til anvendelse dersom arbeidstaker samlet sett er omfattet av gunstigere lønns- og arbeidsvilkår i henhold til avtale eller etter det lands rett som ellers gjelder for arbeidsforholdet.

§ 5. *Ikrafttreden og opphør*

Forskriften trer i kraft 6. november 2026.

****

Tariffnemnda, 22.10.2026

Protokollen er elektronisk signert